

Zasady funkcjonowania polskiego wymiaru sprawiedliwości

Prawo do sądu

Określane jako **prawo do wymiaru sprawiedliwości**, a także jako **prawo do ochrony prawnej**, wyraża ideę zapewnienia każdemu uprawnienia do przedstawienia swojej sprawy przed organami państwa, stwarzającymi gwarancje podejmowania decyzji sprawiedliwych, obiektywnych i słuszych. Przyjęło się ujmowanie tego prawa jako **trójelementowej konstrukcji**:

- *prawo dostępu do sądu, a więc prawo do uruchomienia procedury przed sądem jako organem o określonej charakterystyce (niezależnym, niezawisłym, bezstronnym);
- *prawo do odpowiedniego ukształtowania procedury przed sądem, zgodnie z wymogami i zasadami sprawiedliwości (m.in. rzetelny i publiczny proces);
- *prawo do wyroku sądowego, a więc wiążącego rozstrzygnięcia danej sprawy przez sąd.

Dwuinstancyjność postępowania sądowego

Zgodnie z tą zasadą każda ze stron ma prawo do zaskarżania orzeczeń i decyzji wydanych w I instancji tj. do dwukrotnego rozpatrzenia jej sprawy przez niezależny i niezawisły sąd. Wieloinstancyjność stwarza zatem większe szanse na doprowadzenie do wydania prawidłowego rozstrzygnięcia.

Niezawistość sędziowska

Pod tym pojęciem rozumie się wykreowanie takich warunków pracy sędziemu, aby mógł on w zgodzie z własnym sumieniem i w pełni bezstronnie sprawować swój urząd, być niezagrożonym jakimikolwiek naciskami – czy to zewnętrznymi, czy też wewnętrznymi.

Sędzia niezawisły:

- *jest bezstronny wobec uczestników postępowania;
- *zachowuje niezależność wobec organów i instytucji pozasądowych;
- *jest samodzielny wobec władz i organów sądowych;
- *jest niezależny od wpływów czynników politycznych (zwłaszcza partii politycznych);
- *jest wewnętrznie niezależny.

ADWOKAT
PRZYDAJE SIĘ W ŻYCIU

Adwokat przydaje się w życiu jest sztandarowym projektem edukacyjnym Pomorskiej Izby Adwokackiej funkcjonującym nieprzerwanie od 2014 roku. Celem podejmowanych w jego ramach inicjatyw jest **upowszechnienie szeroko pojętej edukacji prawnej wśród dzieci i młodzieży**, jak również wzmocnienie roli Adwokatury w dziedzinie nauki, edukacji i promocji kultury prawnej społeczeństwa, w tym właśnie poprzez zaangażowanie w proces kształcenia oraz współpracę z powszechnym systemem edukacji.

Realizacja programu odbywa się poprzez organizowanie różnego rodzaju form **edukacji dzieci i młodzieży**, podczas których edukacja prawnicza połączona jest z zapoznawaniem uczniów z zawodem adwokata oraz wyjaśnieniem jego roli w wymiarze sprawiedliwości. Wszystko odbywa się **w przystępnej formie dostosowanej do wieku i stopnia rozwoju słuchaczy**, w tym również poprzez zabawę i rozrywkę.

Adresatami programu są uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych. W okresie funkcjonowania programu udział w nim wzięło kilkadziesiąt szkół z terenu województwa pomorskiego, z czego zdecydowaną większość stanowiły placówki zlokalizowane na terenie Trójmiasta i okolic. Projekt ten zyskał bardzo pozytywny oddźwięk na terenie całego kraju czego dowodami są m.in. liczne patronaty, rekomendacja Naczelnej Rady Adwokackiej i jego sukcesywna implementacja w kolejnych izbach adwokackich w Polsce.

Zapraszamy do współpracy!

adw. Małgorzata Głódkowska
e-mail: m.glodkowska@gmail.com
tel. (+48) 883 513 924

ADWOKAT
PRZYDAJE SIĘ W ŻYCIU

PROGRAM EDUKACYJNY

Komisji Edukacji Prawnej
przy Okręgowej Radzie Adwokackiej
w Gdańsku
Rok szkolny 2021/2022

Organizacja i zasady funkcjonowania polskiego wymiaru sprawiedliwości

adw. Małgorzata Głódkowska

**Pomorska Izba Adwokacka
w Gdańsku**

ul. Chlebnicka 48/51, 80-830 Gdańsk

www.adwokatura.gdansk.pl

Organizacja polskiego wymiaru sprawiedliwości

Wymiar sprawiedliwości w Polsce sprawują:

- * Sąd Najwyższy
- * Sądy powszechne
- * Sądy administracyjne
- * Sądy wojskowe

Sąd Najwyższy

Sąd Najwyższy ma siedzibę w Warszawie.

Sąd Najwyższy sprawuje nadzór nad działalnością sądów powszechnych i wojskowych w zakresie orzekania poprzez:

- * zapewnienie zgodności z prawem i jednolitości orzecznictwa sądów powszechnych i sądów wojskowych przez **rozpoznawanie środków odwoławczych** oraz **podejmowanie uchwał rozstrzygających zagadnienia prawne**;
- * kontrolę nadzwyczajną prawomocnych orzeczeń sądowych w celu zapewnienia ich zgodności z zasadą demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej przez **rozpoznawanie skarg nadzwyczajnych**;

Sądownictwo powszechne

Sądy powszechne sprawują wymiar sprawiedliwości we wszystkich sprawach, z wyjątkiem spraw ustawowo zastrzeżonych dla właściwości innych sądów. Sądami powszechnymi są:

- * Sądy Rejonowe
- * Sądy Okręgowe
- * Sądy Apelacyjne

Sądy powszechne dzielą się na **wydziały**.

W **Sądzie Rejonowym** można tworzyć następujące wydziały:

WYDZIAŁ CYWILNY

sprawy z zakresu prawa cywilnego

WYDZIAŁ KARNY

Sprawy z zakresu prawa karnego

WYDZIAŁ RODZINNY I NIELETNICH

sprawy zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, sprawy dotyczące demoralizacji i czynów karalnych nieletnich, leczenia osób uzależnionych od alkoholu oraz od środków odurzających i psychotropowych oraz spraw należących do sądu opiekuńczego

WYDZIAŁ PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

sprawy odpowiednio z zakresu prawa pracy lub z zakresu ubezpieczeń społecznych

WYDZIAŁ GOSPODARCZY

sprawy gospodarcze oraz inne sprawy z zakresu prawa gospodarczego i cywilnego należące do sądu gospodarczego

WYDZIAŁ KSIĄG WIECZYSTYCH

prowadzenie ksiąg wieczystych

WYDZIAŁ EGZEKUCYJNY

sprawy o nadanie klauzuli wykonalności tytułom egzekucyjnym oraz ze skarg na czynności komornika sądowego

Sądownictwo administracyjne

Sądy administracyjne sprawują wymiar sprawiedliwości przez kontrolę - pod względem zgodności z prawem - działalności administracji publicznej. Sądami administracyjnymi są:

NACZELNY SĄD ADMINISTRACYJNY

sprawuje nadzór nad działalnością wojewódzkich sądów administracyjnych w zakresie orzekania w trybie określonym ustawami, a w szczególności rozpoznaje środki odwoławcze od orzeczeń tych sądów i podejmuje uchwały wyjaśniające zagadnienia prawne.

Naczelny Sąd Administracyjny dzieli się na Izby:

Izbę Finansową

nadzór w sprawach zobowiązań podatkowych i innych świadczeń pieniężnych.

Izbę Gospodarczą

nadzór w sprawach działalności gospodarczej, ochrony własności przemysłowej, budżetu, dewizowych, papierów wartościowych, bankowości, ubezpieczeniowych, ceł, cen, stawek taryfowych oraz innych opłat.

Izbę Ogólnoadministracyjną

nadzór w sprawach z zakresu budownictwa i nadzoru budowlanego, zagospodarowania przestrzennego, gospodarki wodnej, ochrony środowiska, rolnictwa, leśnictwa, zatrudnienia, ustroju samorządu terytorialnego, gospodarki nieruchomościami, prywatyzacji mienia, powszechnego obowiązku wojskowego, spraw wewnętrznych.

WOJEWÓDZKI SĄD ADMINISTRACYJNY

rozpoznaje sprawy należące do właściwości sądów administracyjnych w pierwszej instancji. WSA tworzy się dla jednego województwa lub dla większej liczby województw. Wojewódzki sąd administracyjny dzieli się na wydziały.

Prawo osobowe

NAJWAŻNIEJSZE POJĘCIA

MAŁOLETNI

to każda osoba, która nie ukończyła jeszcze 18. roku życia, ale musimy pamiętać, że małoletni, którzy ukończyli **13 lat** mają już OGRANICZONĄ ZDOLNOŚĆ DO CZYNNOŚCI PRAWNYCH co oznacza, że mają prawo nawet bez zgody rodziców lub opiekunów zawierać umowy w drobnych bieżących sprawach życia codziennego (np. robić zakupy) a także rozporządzać swoim zarobkiem i przedmiotami oddanymi im do swobodnego użytku.

OSOBA PEŁNOLETNIA

każda osoba, która ukończyła 18 lat i nie została ubezwłasnowolniona. Taka osoba ma pełną zdolność do czynności prawnych co oznacza, że ma prawo samodzielnie podejmować wszystkie decyzje związane ze swoją osobą i swoim majątkiem

NIELETNI

Tak dla celów odpowiedzialności za czyny karalne i demoralizację nazywamy osoby, które nie ukończyły **17. roku** życia i odpowiadają za takie zachowania przed sądem rodzinnym a nie sądem karnym. W wyjątkowych wypadkach w stosunku do niektórych czynów sąd może zdecydować, że już osoba, która ukończyła 15 lat będzie odpowiadać jak dorosła przed sądem karnym.

ADWOKAT
PRZYDAJE SIĘ W ŻYCIU

Adwokat przydaje się w życiu jest sztandarowym projektem edukacyjnym Pomorskiej Izby Adwokackiej funkcjonującym nieprzerwanie od 2014 roku. Celem podejmowanych w jego ramach inicjatyw jest **upowszechnienie szeroko pojętej edukacji prawnej wśród dzieci i młodzieży**, jak również wzmocnienie roli Adwokatury w dziedzinie nauki, edukacji i promocji kultury prawnej społeczeństwa, w tym właśnie poprzez zaangażowanie w proces kształcenia oraz współpracę z powszechnym systemem edukacji.

Realizacja programu odbywa się poprzez organizowanie różnego rodzaju form **edukacji dzieci i młodzieży**, podczas których edukacja prawnicza połączona jest z zapoznawaniem uczniów z zawodem adwokata oraz wyjaśnieniem jego roli w wymiarze sprawiedliwości. Wszystko odbywa się **w przystępnej formie dostosowanej do wieku i stopnia rozwoju słuchaczy**, w tym również poprzez zabawę i rozrywkę.

Adresatami programu są uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych. W okresie funkcjonowania programu udział w nim wzięło kilkadziesiąt szkół z terenu województwa pomorskiego, z czego zdecydowaną większość stanowiły placówki zlokalizowane na terenie Trójmiasta i okolic. Projekt ten zyskał bardzo pozytywny oddźwięk na terenie całego kraju czego dowodami są m.in. liczne patronaty, rekomendacja Naczelnej Rady Adwokackiej i jego sukcesywna implementacja w kolejnych izbach adwokackich w Polsce.

Zapraszamy do współpracy!

adw. Małgorzata Głódkowska
e-mail: m.glodkowska@gmail.com
tel. (+48) 883 513 924

ADWOKAT
PRZYDAJE SIĘ W ŻYCIU

PROGRAM EDUKACYJNY

Komisji Edukacji Prawnej
przy Okręgowej Radzie Adwokackiej
w Gdańsku
Rok szkolny 2021/2022

Podstawy prawa cywilnego

adw. Dominika Merchel-Hinc

**Pomorska Izba Adwokacka
w Gdańsku**

ul. Chlebnicka 48/51, 80-830 Gdańsk

www.adwokatura.gdansk.pl

MŁODOCIANY

tak w prawie karnym określa się osobę, która popełniła przestępstwo przed ukończeniem 21 roku życia a przed wydaniem wyroku przez sąd w pierwszej instancji nie ukończyła 24 lat, a z kolei na gruncie prawa pracy młodocianym pracownikiem określa się osobę, która ukończyła 15 a nie ukończyła 18 lat.

OSOBA FIZYCZNA

ustawowe określenie człowieka od narodzin do śmierci

OSOBA PRAWNA

ustawowe określenie zorganizowanego podmiotu innego niż osoba fizyczna, który ma nazwę i siedzibę.

Prawo umów

CO POWINNIŚMY WIEDZIEĆ O UMOWACH?

UMOWA to porozumienie co najmniej dwóch stron określające wzajemne obowiązki i prawa w określonym celu.

NIE WSZYSTKIE UMOWY MUSZĄ BYĆ SPISANE

to, że umowa nie została sporządzona na piśmie to nie znaczy, że jest nieważna, tak naprawdę większość umów w obrocie jest ustnych.

UMÓW NALEŻY DOTRZYMYWAĆ

to stara rzymska zasada, jednak należy pamiętać też, że nikt nie jest więźniem własnej umowy i jeśli dwie strony chcą umowę rozwiązać to mogą to zrobić.

SWOBODA UMÓW

Chociaż zwykle tego nie dostrzegamy, to codziennie zawieramy nawet do kilku umów! Zakup bułek na śniadanie, biletu tramwajowego, oddanie płaszcza do szatni za tymi wszystkimi czynnościami stoją umowy.

NIE TRZEBA BYĆ PEŁNOLETNIM, ŻEBY ZAWIERAĆ UMOWY

Chociaż zwykle tego nie dostrzegamy, to codziennie zawieramy nawet do kilku umów! Zakup bułek na śniadanie, biletu tramwajowego, oddanie płaszcza do szatni za tymi wszystkimi czynnościami stoją umowy.

CODZIENNIE ZAWIERAMY KILKA UMÓW

Chociaż zwykle tego nie dostrzegamy, to codziennie zawieramy nawet do kilku umów! Zakup bułek na śniadanie, biletu tramwajowego, oddanie płaszcza do szatni za tymi wszystkimi czynnościami stoją umowy.

Prawo spadkowe

SPADKODAWCA

Osoba, po której się dziedziczy.
Spadkodawca „daje” spadek.

SPADKOBIERCA

Osoba, która dziedziczy.
Spadkobierca „przyjmuje” spadek.

DZIEDZICZENIE

Nabycie praw i obowiązków przez jedną osobą w wyniku śmierci innej osoby

DZIEDZICZENIE USTAWOWE

Następuje, gdy nie zostaje sporządzony testament.
Przepisy określają kolejność dziedziczenia:

- * Grupa I - małżonek i dzieci
- * Grupa II - małżonek, dzieci i wnuki,
- * Grupa III - małżonek, rodzice
- * Grupa IV - rodzice lub jeden rodzic i rodzeństwo
- * Grupa V - dziadkowie i pasierbowie
- * Grupa VI - Gmina lub Skarb Państwa

DZIEDZICZENIE TESTAMENTOWE

Na podstawie woli spadkodawcy wyrażonej w formie TESTAMENTU.

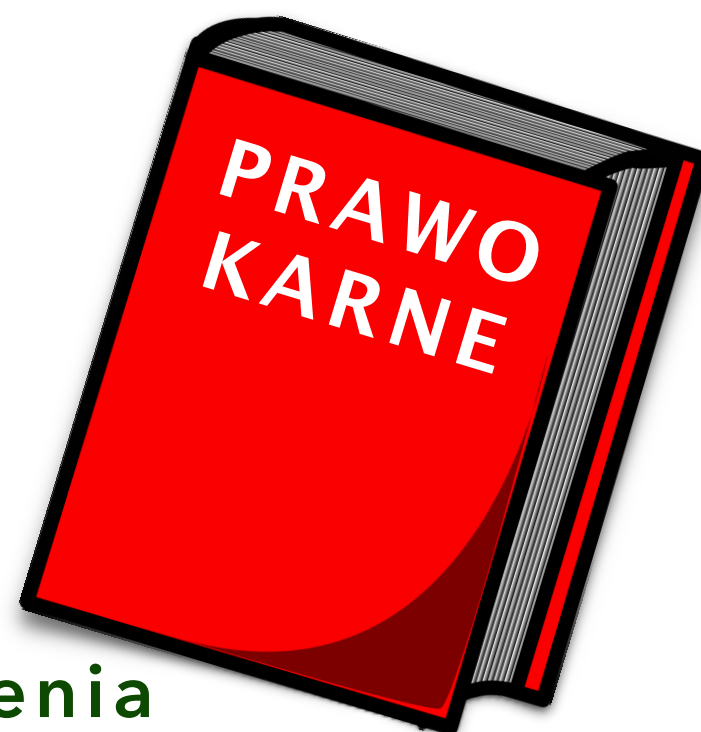
Podstawową formą sporządzenia testamentu jest forma pisemna, gdy spadkodawca spisuje cały testament własnoręcznie z oznaczeniem daty i podpisem, wskazując kogo i w jakiej części powołuje do spadku po sobie.

ZACHOWEK

określona kwota pieniężna, która przysługuje małżonkowi, dzieciom, wnukom lub rodzicom spadkobiercy, którzy wg przepisów byliby uprawnieni do dziedziczenia, a w wyniku sporządzenia testamentu zostali pominięci w dziedziczeniu.

Źródła prawa karnego

- * Kodeks karny
- * Kodeks wykroczeń
- * Kodeks postępowania karnego
- * Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia
- * Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich
- * *Inne ustawy* (np. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii)

Etapy postępowania karnego

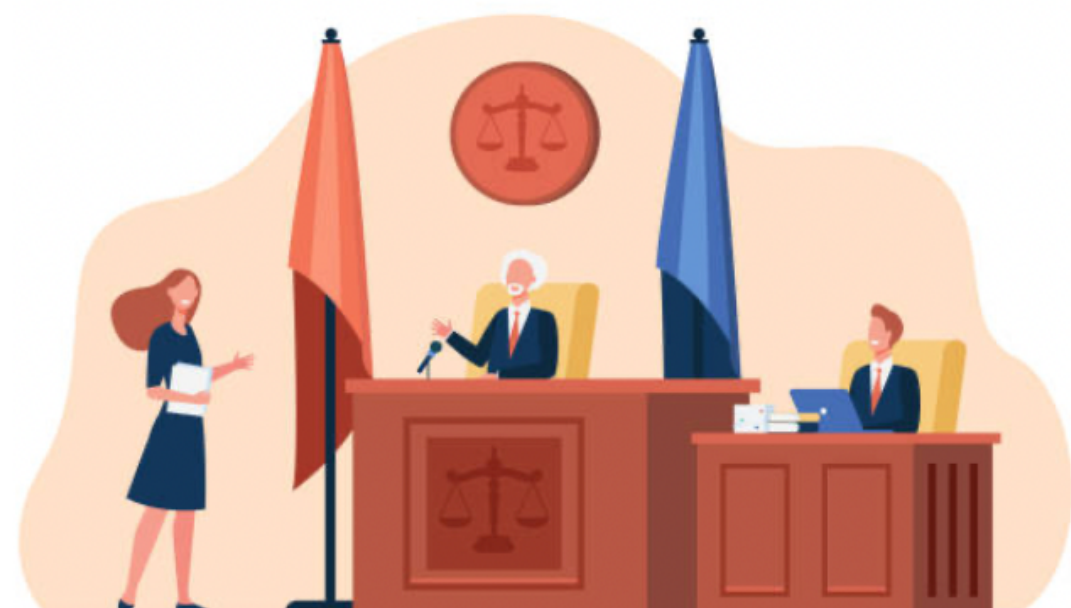
I. PRZYGOTOWAWCZE

ŚLEDZTWO LUB DOCHODZENIE

II. SĄDOWE

I i II INSTANCJA

III. WYKONAWCZE

ADWOKAT
PRZYDAJE SIĘ W ŻYCIU

Adwokat przydaje się w życiu jest sztandarowym projektem edukacyjnym Pomorskiej Izby Adwokackiej funkcjonującym nieprzerwanie od 2014 roku. Celem podejmowanych w jego ramach inicjatyw jest **upowszechnienie szeroko pojętej edukacji prawnej wśród dzieci i młodzieży**, jak również wzmocnienie roli Adwokatury w dziedzinie nauki, edukacji i promocji kultury prawnej społeczeństwa, w tym właśnie poprzez zaangażowanie w proces kształcenia oraz współpracę z powszechnym systemem edukacji.

Realizacja programu odbywa się poprzez organizowanie różnego rodzaju form **edukacji dzieci i młodzieży**, podczas których edukacja prawnicza połączona jest z zapoznawaniem uczniów z zawodem adwokata oraz wyjaśnieniem jego roli w wymiarze sprawiedliwości. Wszystko odbywa się **w przystępnej formie dostosowanej do wieku i stopnia rozwoju słuchaczy**, w tym również poprzez zabawę i rozrywkę.

Adresatami programu są uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych. W okresie funkcjonowania programu udział w nim wzięło kilkadziesiąt szkół z terenu województwa pomorskiego, z czego zdecydowaną większość stanowiły placówki zlokalizowane na terenie Trójmiasta i okolic. Projekt ten zyskał bardzo pozytywny oddźwięk na terenie całego kraju czego dowodami są m.in. liczne patronaty, rekomendacja Naczelnej Rady Adwokackiej i jego sukcesywna implementacja w kolejnych izbach adwokackich w Polsce.

Zapraszamy do współpracy!

adw. Małgorzata Głódkowska
e-mail: m.glodkowska@gmail.com
tel. (+48) 883 513 924

ADWOKAT
PRZYDAJE SIĘ W ŻYCIU

PROGRAM EDUKACYJNY

Komisji Edukacji Prawnej
przy Okręgowej Radzie Adwokackiej
w Gdańsku
Rok szkolny 2021/2022

Podstawy prawa karnego

adw. Alicja Dżuryk

**Pomorska Izba Adwokacka
w Gdańsku**

ul. Chlebnicka 48/51, 80-830 Gdańsk
www.adwokatura.gdansk.pl

Odpowiedzialność karna

ODPOWIEDZIALNOŚCI KARNEJ podlega ten, **kto popełnia czyn zabroniony pod groźbą kary przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia.**

Nie stanowi przestępstwa czyn zabroniony, którego społeczna szkodliwość jest znikoma. Nie popełnia przestępstwa sprawca czynu zabronionego, jeżeli nie można mu przypisać winy w czasie czynu.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNAŁ ponosi osoba, która ukończyła **17 lat**, a w przypadku **wybranych przestępstw nawet 15 lat.**

WINA

UMYŚLNA

ZAMIAR BEZPOŚREDNI LUB EWENTUALNY

NIEUMYŚLNA

LEKKOMYŚLNOŚĆ LUB NIEDBALSTWO

OKOLICZNOŚCI WYŁĄCZAJĄCE WINĘ:

- * Niepoczytalność
- * Poczytalność ograniczona
- * Przymus

WYŁĄCZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI KARNEJ

OBRONA KONIECZNA

STAN WYŻSZEJ KONIECZNOŚCI

EKSPERYMENT

ROZKAZ

KONTRATYPY

RODZAJE SPRAWSTWA

Przestępstwa dokonuje nie tylko ten, który osobiście dokonuje czynu zabronionego, ale także ten, który przestępstwem kieruje (**sprawstwo kierownicze**), zleca innej osobie popełnienie przestępstwa (**sprawstwo polecające**), zachęca inną osobę do jego popełnienia (**podżeganie**) lub pomaga innej osobie w jego popełnieniu (**pomocnictwo**).

CZYNY ZABRONIONE

PRZESTĘPSTWO

WYKROCZENIE

ZBRODNIA

WYSTĘPEK

KARY

GRZYWNA

OGRANICZENIE WOLNOŚCI

POZBAWIENIE WOLNOŚCI

25 LAT POZBAWIENIA WOLNOŚCI

DOŻYWOTNIE POZBAWIENIE WOLNOŚCI

ŚRODKI KARNE

POZBAWIENIE PRAW PUBLICZNYCH

ZAKAZ WYKONYWANIA ZAWODU

ZAKAZ PROWADZENIA POJAZDÓW

ZAKAZ WSTĘPU NA IMPREZY MASOWE

PRZEPADEK

NAWIĄZKA

Postępowanie w sprawach nieletnich

Postępowanie w sprawach nieletnich dotyczy czynów karalnych popełnionych przez **osoby pomiędzy 13 a 17 rokiem życia** oraz **przejawów demoralizacji do ukończenia 18 roku życia**. Najsurowszą karą przewidzianą przez ustawę o postępowaniu w sprawach nieletnich jest **umieszczenie w zakładzie poprawczym**. Nieletni musi mieć obrońcę w trakcie postępowania.

Hejt nie jest ok!

Wszystkie działania podejmowane w sieci mogą mieć konsekwencje w życiu realnym. Każdy komentarz, udostępnione zdjęcie, wpis na forum czy stworzony „mem” nie mogą naruszać godności innych osób, a przekroczenie tej granicy może być podstawą do poniesienia odpowiedzialności.

Polskie prawo nie posługuje się jednym ogólnym pojęciem „hejtu”, ale to nie oznacza, że takie przestępstwo nie istnieje. Podobnie jest z innymi popularnymi internetowymi zjawiskami jak *catfishing*, *cancell culture*, *trolling*, *cyberbullying* czy *patostreaming*.

Prawo nie jest doskonałe i podobnie jak język, nie zawsze nadąża za zmianami społecznymi. Nie jesteśmy jednak bezradni w walce z niepożądanym zachowaniem!

Kodeks karny:

- * **Art. 190 k.k.** - groźby karalne;
- * **Art. 190a k.k.** - uporczywe nękanie i kradzież tożsamości;
- * **Art. 191 k.k.** - zmuszanie do określonego zachowania;
- * **Art. 212 k.k.** - zniesławienie;
- * **Art. 256 k.k.** - nawoływanie do nienawiści

ADWOKAT
PRZYDAJE SIĘ W ŻYCIU

Adwokat przydaje się w życiu jest sztandarowym projektem edukacyjnym Pomorskiej Izby Adwokackiej funkcjonującym nieprzerwanie od 2014 roku. Celem podejmowanych w jego ramach inicjatyw jest **upowszechnienie szeroko pojętej edukacji prawnej wśród dzieci i młodzieży**, jak również wzmocnienie roli Adwokatury w dziedzinie nauki, edukacji i promocji kultury prawnej społeczeństwa, w tym właśnie poprzez zaangażowanie w proces kształcenia oraz współpracę z powszechnym systemem edukacji.

Realizacja programu odbywa się poprzez organizowanie różnego rodzaju form **edukacji dzieci i młodzieży**, podczas których edukacja prawnicza połączona jest z zapoznawaniem uczniów z zawodem adwokata oraz wyjaśnieniem jego roli w wymiarze sprawiedliwości. Wszystko odbywa się **w przystępnej formie dostosowanej do wieku i stopnia rozwoju słuchaczy**, w tym również poprzez zabawę i rozrywkę.

Adresatami programu są uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych. W okresie funkcjonowania programu udział w nim wzięło kilkadziesiąt szkół z terenu województwa pomorskiego, z czego zdecydowaną większość stanowiły placówki zlokalizowane na terenie Trójmiasta i okolic. Projekt ten zyskał bardzo pozytywny oddźwięk na terenie całego kraju czego dowodami są m.in. liczne patronaty, rekomendacja Naczelnej Rady Adwokackiej i jego sukcesywna implementacja w kolejnych izbach adwokackich w Polsce.

Zapraszamy do współpracy!

adw. Małgorzata Głódkowska
e-mail: m.glodkowska@gmail.com
tel. (+48) 883 513 924

ADWOKAT
PRZYDAJE SIĘ W ŻYCIU

PROGRAM EDUKACYJNY

Komisji Edukacji Prawnej
przy Okręgowej Radzie Adwokackiej
w Gdańsku
Rok szkolny 2021/2022

Prawo internetu

adw. Dominika Merchel-Hinc

**Pomorska Izba Adwokacka
w Gdańsku**

ul. Chlebnicka 48/51, 80-830 Gdańsk
www.adwokatura.gdansk.pl

Prawo autorskie w internecie

Przedmiotem prawa autorskiego jest **każdy utwór** wyrażony słowem, symbolem matematycznym, znakiem graficznym, plastyczny, fotograficzny, lutniczy, wzornictwa przemysłowego, architektoniczny, architektoniczno-urbanistyczny, urbanistyczny, muzyczny, słowno-muzyczny, sceniczny, sceniczno-muzyczny, choreograficzny, pantomimiczny, audiowizualny (wizualny oraz audialny)

OCHRONA PRAWNA

przysługuje:

- * **każdemu autorowi (nawet jeśli nie czynił o to starań);**
- * **niezależnie od formy i miejsca publikacji utworu;**
- * **Przez cały okres życia autora i 70 lat po jego śmierci**

WŁASNY UŻYTEK

Po upowszechnieniu utworu przez autora, każdy ma prawo korzystać z dzieła nieodpłatnie bez konieczności uzyskania zezwolenia twórcy, na własny użytek osobisty. Pobranie utworu z internetu dla własnych celów osobistych jest zatem dozwolone. Wyjątkiem jest program komputerowy, gdyż do korzystania z niego nawet na własny użytek niezbędna jest licencja.

PRAWO PRZEDRUKU

Umieszczenie bez zgody autora na stronie całej treści, zdjęcia lub znacznego fragmentu treści w niezmienionej postaci, z oznaczeniem źródła pochodzenia, w celach informacyjnych, dozwolone dla prasy (w tym internetowej), radia i telewizji.

PRAWO CYTATU

Przytaczanie w utworach urywków innych dzieł lub publikację drobnych utworów w całości, które zostały wcześniej upowszechnione przez ich autorów, jest dozwolone jedynie wówczas, gdy przytaczający ma ku temu uzasadnienie (np. nauczanie, recenzja, analiza krytyczna).

Skorzystanie z prawa cytatu nie wymaga zapłaty wynagrodzenia autorowi.

Zakupy w internecie

Twoje obowiązki:

- * Przeczytaj dokładnie opis produktu i sprawdź regulamin sklepu internetowego;
- * Sprawdź czy transmisja danych odbywa się przez bezpieczne połączenie;
- * Sprawdź uważnie cenę i koszty przesyłki;
- * Zachowaj korespondencję ze sprzedawcą.

Twoje prawa:

- * Możesz złożyć oświadczenie o odstąpieniu od umowy bez podania przyczyny w ciągu 14 dni. Regulamin sklepu internetowego nie może pozbawić tej możliwości lub skrócić terminu. Od tej zasady istnieją jednak wyjątki (np. gdy kupujemy produkt spersonalizowany);
- * Powinieneś być wyraźnie poinformowany o tym, gdy zgodnie z przepisami prawa możliwość odstąpienia od umowy jest wyłączona. Sprzedawca powinien uzyskać Twoją wyraźną zgodę na zawarcie umowy mimo to;
- * Masz prawo żądać zwrotu środków w ciągu 14 dni od otrzymania przez sprzedawcę Twojego oświadczenia o odstąpieniu.
- * Masz prawo otrzymać bezpłatną pomoc prawną u miejskiego lub powiatowego rzecznika konsumentów, a także złożyć skargę na działania nieuczciwego sprzedawcy.

Kim jest adwokat?

Adwokat jest osobą wykonującą zawód zaufania publicznego. Wiąże się to z uregulowaniem przez ustawodawcę szeregu wymogów w zakresie kwalifikacji zarówno zawodowych jak i moralnych dla osób, chcących go wykonywać. Adwokat to zawód wolny, zorganizowany na zasadach samorządu zawodowego.

Advocatio

z języka łacińskiego oznacza „wołanie o pomoc prawną”

Źródła wymogów i zasad postępowania adwokatów

Zasady wykonywania zawodu adwokata uregulowane są w ustawie z dnia 26 maja 1982 r. prawo o advokaturze (t.j. z dnia 25.09.2020 r., Dz.U. 2020 poz. 1651) oraz w uchwalonym przez korporację zawodową Zbiorze Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu (Kodeksie Etyki Adwokackiej).

ADWOKAT PRZYDAJE SIĘ W ŻYCIU

Adwokat przydaje się w życiu jest sztandarowym projektem edukacyjnym Pomorskiej Izby Adwokackiej funkcjonującym nieprzerwanie od 2014 roku. Celem podejmowanych w jego ramach inicjatyw jest **upowszechnienie szeroko pojętej edukacji prawnej wśród dzieci i młodzieży**, jak również wzmocnienie roli Adwokatury w dziedzinie nauki, edukacji i promocji kultury prawnej społeczeństwa, w tym właśnie poprzez zaangażowanie w proces kształcenia oraz współpracę z powszechnym systemem edukacji.

Realizacja programu odbywa się poprzez organizowanie różnego rodzaju form **edukacji dzieci i młodzieży**, podczas których edukacja prawnicza połączona jest z zapoznawaniem uczniów z zawodem adwokata oraz wyjaśnieniem jego roli w wymiarze sprawiedliwości. Wszystko odbywa się **w przystępnej formie dostosowanej do wieku i stopnia rozwoju słuchaczy**, w tym również poprzez zabawę i rozrywkę.

Adresatami programu są uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych. W okresie funkcjonowania programu udział w nim wzięło kilkadziesiąt szkół z terenu województwa pomorskiego, z czego zdecydowaną większość stanowiły placówki zlokalizowane na terenie Trójmiasta i okolic. Projekt ten zyskał bardzo pozytywny oddźwięk na terenie całego kraju czego dowodami są m.in. liczne patronaty, rekomendacja Naczelnej Rady Adwokackiej i jego sukcesywna implementacja w kolejnych izbach adwokackich w Polsce.

Zapraszamy do współpracy!

adw. Małgorzata Głódkowska
e-mail: m.glodkowska@gmail.com
tel. (+48) 883 513 924

ADWOKAT PRZYDAJE SIĘ W ŻYCIU

PROGRAM EDUKACYJNY

Komisji Edukacji Prawnej
przy Okręgowej Radzie Adwokackiej
w Gdańsku
Rok szkolny 2021/2022

Adwokat

adw. dr Łukasz Kodłubański

**Pomorska Izba Adwokacka
w Gdańsku**

ul. Chlebnicka 48/51, 80-830 Gdańsk
www.adwokatura.gdansk.pl

Ślubowanie adwokata

Zgodnie z przepisem art. 5 ustawy prawo o adwokaturze adwokat przed rozpoczęciem wykonywania czynności zawodowych składa wobec dziekana ślubowanie treści następującej:

"Ślubuję uroczyście w swej pracy adwokata przyczyniać się ze wszystkich sił do ochrony praw i wolności obywatelskich oraz umacniania porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej, obowiązkowi swe wypełniać gorliwie, sumiennie i zgodnie z przepisami prawa, zachować tajemnicę zawodową, a w postępowaniu swoim kierować się zasadami godności, uczciwości, słuszności i sprawiedliwości społecznej."

Jakie są cele adwokatury?

Zgodnie z przepisem art. 1 ust. 1 ustawy prawo o adwokaturze adwokatura powołana jest do udzielania pomocy prawnej, współdziałania w ochronie praw i wolności obywatelskich oraz w kształtowaniu i stosowaniu praw

Czym zajmuje się adwokat?

Zgodnie z przepisem art. 4 ust. 1 ustawy prawo o adwokaturze zawód adwokata polega na świadczeniu pomocy prawnej, a w szczególności na udzielaniu porad prawnych, sporządzaniu opinii prawnych, opracowywaniu projektów aktów prawnych oraz występowaniu przed sądami i urzędami.

Czym jest tajemnica adwokacka?

TAJEMNICA ADWOKACKA

jest fundamentem, na którym opiera się wykonywanie zawodu adwokata, będącym zawodem zaufania publicznego. Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej służy ochronie prawnej interesów klienta i jest podstawa współpracy z adwokatem, do którego klient musi mieć pełne zaufanie.

- * Adwokat obowiązany jest zachować w tajemnicy wszystko, o czym dowiedział się w związku z udzielaniem pomocy prawnej.
- * Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej nie może być ograniczony w czasie.
- * Adwokata nie można zwolnić od obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej co do faktów, o których dowiedział się udzielając pomocy prawnej lub prowadząc sprawę.
- * Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej nie dotyczy informacji:
 - 1) udostępnianych na podstawie przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu,
 - 2) przekazywanych na podstawie przepisów rozdziału 11a działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1325 i 1423).

Droga do zawodu

Droga do zawodu adwokata jest drogą dla zdeterminowanych i wytrwałych, ale satysfakcja po złożeniu ślubowania jest adwokackiego jest ogromna.

Aby zostać adwokatem należy:

- * Zdać egzamin maturalny;
- * ukończyć studia na uczelni wyższej na kierunku prawo, które są jednolite i trwają 5 lat. Podczas studiów konieczne jest zaliczenie wszystkich przedmiotów w trakcie tzw. sesji egzaminacyjnych odbywających się zwykle dwa razy w roku akademickim, napisać pracę maderską oraz obronić się i uzyskać w ten sposób tytuł zawodowy magistra prawa.
- * ukończyć aplikację adwokacką, która trwa ponad 3 lata. W celu rozpoczęcia aplikacji trzeba zdać państwowy egzamin wstępny, kolejno zdać odpowiednie sprawdziany i kolokwia, zaliczyć praktyki w trakcie aplikacji i na koniec zdać egzamin adwokacki.

Kto może zostać adwokatem?

Zgodnie z przepisem art. 65 ustawy prawo o adwokaturze warunkami wpisu na listę adwokatów może być wpisany ten, kto:

- * jest nieskazitelnego charakteru i swym dotychczasowym zachowaniem daje rękojmię prawidłowego wykonywania zawodu adwokata;
- * korzysta w pełni z praw publicznych oraz ma pełną zdolność do czynności prawnych;
- * ukończył wyższe studia prawnicze w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskał tytuł magistra lub zagraniczne studia prawnicze uznane w Rzeczypospolitej Polskiej;
- * odbył w Rzeczypospolitej Polskiej aplikację adwokacką i złożył egzamin adwokacki.